

Pedagogische Begeleiding; OA 4.59

Toets bij eindterm 03

Eindterm: 03
Toetsvorm: Open boek toets naar aanleiding van mini-casussen met open vragen
Beschikbare tijd: 60 minuten
Te behalen punten: Maximaal 100 punten

Deelkwalificatie	Eindterm(en)	Hoofdstuk(ken)
Algemene professionaliteit OA 4.58	Toets 1: 01/03/04 Toets 2: 05/06/07/08 Toets 3: 09/10/11	Toets 1: 1-3-4 Toets 2: 5-6 Toets 3: 7-8
Pedagogische begeleiding OA 4.59	Toets 4: 01/02 Toets 5: 03	Toets 4: 1-2 Toets 5: 3
Begeleiding onderwijsprocessen OA 4.60	Toets 6: 05/06 Toets 7: 03/04 Toets 8: 05/06	Toets 6: 5 Toets 7: 3 Toets 8: 4-5
Didactische ondersteuning OA 4.61	Toets 9: 01/04	Toets 9: 1-4

werkwijze

Deze toets bestaat uit casussen met open vragen. Je kunt maximaal 100 punten halen. Per vraag staat vermeld hoeveel punten je kunt krijgen.

Renate doet haar BPV Onderwijs Assistentie in groep 8 van basisschool “De Keerkring”. Dit is een basisschool in een middelgrote stad. Op “De Keerkring” is 40% van de leerlingen van allochtone, voor een groot deel Turkse, afkomst.

De leerkracht heeft instructie gegeven over berekening van het gemiddelde.

Onder leiding van Renate gaan de leerlingen nu in groepjes de opdrachten maken. Ze mogen samenwerken.

Renate merkt, dat in de groepjes de Turkse leerlingen zo nu en dan in het Turks met elkaar praten. Een kind van Chinese afkomst beklaagt zich hierover. “Als ze met elkaar praten, versta ik er niks van”.

- 1 Renate heeft de keuze tussen verbieden en toestaan. Waarvoor zou jij kiezen? Motiveer je keuze met een toelichting. (10 punten voor een adequaat gemotiveerde keuze).

Ook op het schoolplein in de pauze spreken veel kinderen van allochtone herkomst hun eigen taal. In de kring komt naar voren dat de kinderen van Nederlandse afkomst dit vervelend vinden. De groepsleerkracht geeft de allochtone kinderen het advies om dit op het plein niet te doen.

- 2 Ben jij het met dit advies eens of niet? Licht je antwoord toe. (10 punten)

Suki's ouders komen uit een klein dorpje in Ghana. Ze hebben weinig opleiding gehad maar door hard werken hebben ze nu een goedlopend restaurant opgebouwd. Het gaat financieel heel goed met hen en ze genieten er ook van. Om de twee jaar gaan ze naar Ghana met vakantie met het hele gezin. Suki helpt al jaren in de keuken van het restaurant. Ze doet het zeer plichtsgetrouw, maar leuk vindt ze het niet echt. Op school heeft ze een geweldige werkhouding en ze heeft zeer hoge capaciteiten. De ouders willen, dat Suki naar het VMBO gaat en daarna een horeca-opleiding op MBO-niveau volgt. Later kan ze dan het bedrijf overnemen. De leerkracht weet, dat Suki vlot het gymnasium zal kunnen volgen.

- 3 a Welke 3 sociaal-economische factoren herken je in het voorbeeld? Licht ze toe. (15 punten)
b Wat zal de taak van de leerkracht als vertegenwoordiger van de school in dit voorbeeld moeten zijn? Verklaar je antwoord. (10 punten)

De ouders van Ennes komen uit Koerdistan. Op de school waar Renate haar BPV doet wordt een interculturele week gehouden met veel activiteiten. Renate vraagt de moeder van Ennes of ze wil helpen bij een bepaalde activiteit met het doel, haar wat meer bij school te betrekken. De moeder zegt toe, maar op de dag zelf komt ze zonder bericht niet opdagen en Renate zit daardoor zonder hulp. Bovendien ziet ze moeder nu helemaal niet meer op school.

- 4 a Wat zou mogelijkwijs de oorzaak kunnen zijn, dat de moeder ondanks de toezegging niet kwam opdagen? (10 punten)
b Op welke manier had Renate een en ander misschien met positiever effect kunnen aanpakken? (10 punten per adequate aanpak, maximaal 20 punten).

Op de school waar Renate haar BPV doet is, werkt ook Massoed. Hij werkt er al langere tijd. Vroeger als leerkracht OETC, nu als leerkracht OALT voor groep 1 t/m 4. Dit schooljaar is er een nieuwe directeur aangesteld. Deze wil nu, dat Massoed tijdens zijn OALT-lessen in de Turkse taal aanvullende instructie geeft op datgene, waarover de kinderen in de klas al instructie hebben gehad, maar waarvan vaak blijkt, dat ze door taalproblemen onvoldoende van die instructie hebben kunnen profiteren. Het gaat hierbij om rekenen, spelling voor leerlingen van groep 3 en 4. Kleuren aanleren, ordenen etc. voor groep 1 en 2. Massoed is het hier niet mee eens.

- 5 Ben je het eens met Massoed of met de directeur? Motiveer je mening. (10 punten)

In groep 8 waar Renate haar BPV doet zit een kind van Chinese afkomst, een kind uit Kroatië, een kind uit Suriname, 3 kinderen uit Ghana, 8 kinderen van Turkse afkomst en 17 kinderen van Nederlandse afkomst.

Op de school is er elk jaar op de laatste schooldag voor de kerstvakantie een gezamenlijke feestelijke kerstlunch die door de kinderen zelf wordt klaargemaakt, met hulp van wat ouders. Vooraf worden ook feestelijke menu's gemaakt.

Als de Turkse kinderen zien, dat er pasteitjes met vleesragout en vleeskroketjes op het menu staan, geven ze aan, niet mee te willen eten omdat er ook varkensvlees in kan zitten. Hierover ontstaat onvrede bij de rest van de groep.

De leerkracht vraagt je om de verschillen in je groepsaankpak te integreren.

- 6 a Bepaal 2 aanpakken die voor dit probleem het meest geschikt zijn.
(5 punten per juiste aanpak. Maximaal 10 punten)
- b Geef aan, waarom de andere 2 aanpakken minder geschikt zijn.
(5 punten)
- c Kies een adequate aanpak uit en bedenk hiervoor 2 activiteiten om de verschillen in de groepsaankpak te integreren.
(per activiteit 5 punten. Maximaal 10 punten).

Antwoorden en normering

- 1 a Keuze voor verbieden van zo nu en dan in het Turks met elkaar te praten tijdens het groepswerk: Het algemeen beschaafd Nederlands is de heersende taal. Dialect of de taal van het oorspronkelijke land van herkomst is de taal die thuis en in de privé-situatie gesproken kan worden. In het openbare leven, dus ook op school, wordt de taal van de heersende cultuur gesproken.
(keuze a: 10 punten)
- b Keuze voor het toestaan van zo nu en dan in het Turks met elkaar praten tijdens het groepswerk: Het doel van de samenwerking is: samen weet je meer dan alleen. Voor kinderen van allochtone afkomst voor wie Nederlands een tweede taal is, is de instructie in het Nederlands niet altijd voldoende om optimaal van de instructie te kunnen profiteren. Het doel communicatie via taal is o.a. informatie uitwisseling. Dit verloopt optimaler in de eigen eerste taal, zeker waar het goed begrip van de instructie van de leerkracht van belang is.
(keuze b: 10 punten)
- 2 Behalve tot hun eigen cultuur behoren de kinderen van allochtone herkomst nu ook tot de Nederlandse cultuur en samenleving. Kinderen zijn sociale wezens die elkaar nodig hebben om te kunnen functioneren. Door in de vrije situatie van het schoolplein de eigen taal te spreken, scheppen de allochtone kinderen een sfeer van verbondenheid met kinderen van dezelfde achtergrond, maar scheppen gelijktijdig een scheiding tussen henzelf en de andere kinderen die hun taal niet spreken. En omdat het doel van taal communicatie is o.a. om uitdrukking te geven aan je gevoelens en het sociale verkeer, worden door de eigen taal te spreken waar een meerderheid deze niet verstaat, die meerderheid uitgesloten van dit sociale verkeer. Het advies van de leerkracht lijkt daarom verstandig.
(10 punten. Naar oordeel van de docent. Uitgangspunt van het antwoord moet in ieder geval zijn, dat het een juist advies is.)
- 3 a - Het opleidingsniveau van de ouders: het opleidingsniveau van Suki zou maatschappelijk bepaald kunnen worden doordat de ouders willen, dat de begaafde Suki een opleiding gaat volgen beneden het niveau dat zij aan kan met het doel, hen op te volgen in de zaak.
(5 punten)
- Het hoge inkomen van de ouders maakt het mogelijk dat Suki verre reizen maakt en in aanraking komt met de Afrikaanse cultuur van waaruit haar ouders afkomstig zijn. De ouders genieten van hun goede inkomen. Dat zou kunnen betekenen voor Suki, dat ze er goed bij zal zitten met kleding en speelgoed e.d.
(5 punten)
- De ouders komen van het platteland in Afrika. Bovendien gaan ze er elke twee jaar weer heen. Wellicht houden ze daardoor meer vast aan gewoontes en vanzelfsprekendheden, zoals het later opvolgen van ouders door hun kinderen in het bedrijf en/of wij als ouders zijn niet hoogopgeleid en hebben het toch gemaakt, onze kinderen hoeven ook niet zo'n hoge opleiding te hebben, dat is niet nodig.
(5 punten)
- 3 b Van een school wordt geëist dat men uit kinderen haalt wat erin zit. Dat betekent, dat de leerkracht Suki benadert vanuit het vertrouwen tot optimale prestaties te kunnen komen en dat gebeurt ook. Het is hier op aansluitend dan ook de plicht van de leerkracht om de ouders een met motieven omkleedt advies te geven voor het gymnasium, want dat is, waar Suki heeft laten zien, geschikt voor te zijn. (Het is dan verder aan de ouders om beslissingen te nemen.)
(10 punten)
- 4 a Het is heel goed mogelijk dat het verzoek de moeder van Ennes in wezen niet echt uitkwam, of misschien had ze er gewoon wel geen zin in, maar vanuit haar culturele achtergrond was het wellicht niet beleefd of gepast om het rechtstreekse verzoek even rechtstreeks te weigeren. In andere culturen is het soms zo, dat positief reageren op een uitnodiging of verzoek al voldoende is. Daadwerkelijke uitvoering is dan niet onmiddellijk ook noodzakelijk als het je niet uitkomt. De Nederlandse opvatting van "belofte maakt schuld" wordt niet in alle culturen op dezelfde wijze opgevat.
(10 punten)
- b Renate had, als ze dit soort culturele verschillen had geweten, wellicht op de informatie-avond over de interculturele week meer in het algemeen kunnen vragen of er ouders waren, die met een bepaalde activiteit mee wilden doen en als de moeder dan gewild had, had ze zich kunnen melden.
Een andere mogelijkheid is, de moeder rechtstreeks te vragen, maar niet meteen een antwoord te willen. Renate had de moeder kunnen voorstellen: Als U wilt meedoen, geeft U Ennes dan morgen, of deze week, of uiterlijk vrijdag, dit briefje mee.

Als ik geen briefje ontvang, ga ik er van uit dat u niet meedoet, anders wel. Dit had de moeder een vervelend gevoel bespaard (ze liet zich nu langere tijd niet meer zien) en Renate had tijdig iemand anders kunnen vragen als dat nodig was.

(10 punten per adequate aanpak. Naar oordeel van de docent. Maximaal 20 punten)

- 5 Met Massoed. OALT is bedoeld als Onderwijs Allochtone Levende Talen en is bedoeld als cultuureducatie. Het gebeurt onder schooltijd vanwege de jeugdige leeftijd van de kinderen van groep 1 t/m 4. Het is niet bedoeld als een soort remedial teaching of verlengde instructie.
(10 punten)
- 6 a 1 De verschillen laten verwoorden als iets om trots op te zijn.
2 Begrip aankweken voor het anderszijn van de anderen in de groep.
(5 punten per juiste aanpak. Maximaal 10 punten).
- b De aanpak om overeenkomsten te laten prevaleren boven verschillen is een benadering, die er van uitgaat, dat we allemaal mensen zijn die respect verdienen. Je accepteert gewoon de verschillen, zonder er dieper op in te gaan. Je hangt de verschillen op aan de kapstok van de overeenkomsten. Gezien de onvrede in de groep t.a.v. de verschillen, is dit een te oppervlakkige aanpak t.a.v. de verschillen.
De aanpak om de verschillen uit te bouwen is minder geschikt, omdat deze aanpak de verschillen juist benadrukt en dat vraagt wat extra van de groep, waar toch al onvrede is. Je zou wellicht voedsel geven aan conflicten.
(5 punten per minder geschikte aanpak, die juist is uitgewerkt. Maximaal 10 punten)
- c Begrip aankweken voor het anderszijn van anderen/verschillen laten verwoorden.
- 1 Kringgesprek over de verschillen bij alle kinderen in de klas, ook de ghanese, chinese en surinaamse kinderen.
 - 2 Wereldoriëntatieles over verschillende eetgewoonten in de wereld. Honden in China, Wormen in Afrika. Gefrituurde insecten in zuidoost Azië. Kannibalisme in Borneo en Nieuw Guinea. Nog slechts enkele tientallen jaren geleden, kikkerbilletjes en wijngaardslakken in Frankrijk.
Hieruit leren ze dat hun eigen waarden en normen er slechts enkele zijn uit vele.
 - 3 Het voorbereiden van een gezamenlijke maaltijd, waarbij elk kind een hapje thuis maakt dat specifiek is voor zijn of haar land van herkomst. Daarbij moeten hapjes vermeden worden, die de afkeer opwekken.
(Naar oordeel van de docent. 5 punten per activiteit. Maximaal 10 punten)